

Ladybugs vs Ladybirds

I januari 2008 gav Posten Fri-märken ut en serie med tre insekter, varav ett frimärke, Nyckelpigor, som skulle visa sig bli intressant och omskriven.

Utgåvan presenterades i Postens Bulletin nr 1/2008 och formgivare var debutanten Jenny Burman. Jag blev tidigt intresserad av utgåvan eftersom det tidigt framkom att det fanns två varianter av den 2-sidigt tandade nyckelpigan som var för inrikes brev. Den rätta var med tandning till höger och till vänster, men det kom även ut märken med tandning upp- och nertill. Jag samlade på mig både postfriska och stämplade märken, FDC, souvenirblock, sparade Bulletinen, både den svenska och engelska m.m. Sedan föddes idén om att jag kunde sammanställa materialet till en presentation.

Lyxstämplat Forserum 2008-01-24.

Vad skulle jag då kalla presentationen? Det bör ju vara något klatschigt och beskrivande, så jag tog rubriken "Ladybugs – a stamp issue with a bug" som ju har en dubbel betydelse, dels en utgåva med en insekt men också kan betyda en utgåva med en defekt.

Jag kontaktade designern Jenny Burman och frågade om hon kunde signera ett FDC och även om han hade något övrigt material som kunde vara av intresse. Hon svarade snabbt och positivt och inom några dagar hade jag ett

signerat FDC och kopia av utkast till märket. Vid ett senare tillfälle fick jag också FDC:t signerat av Lars Sjööblom, som också var delaktig i märket.

En intressant sak är att överallt skrev man att märket var feltandat eller felperforerat, men en rulle kan väl bara perforeras på ett sätt. Det inträffade var enligt Posten "ett tekniskt missöde i tryckningen" (Bulletin 2/2008). Man hade väl vridit stansen 90° vid överföring till trycktrumman, så det rätta vore att kalla det feltryckt.

Priserna för dessa feltryckta märken sköt i höjden, till exempel bjöds femstrip ut på Junes auktion i augusti 2008 för 300 kronor och blev sålda. I dagens Facit (2016) är det samma pris för båda typerna av tandning. Noteras kan att Facit döpt Nyckelpigor till Ladybirds och följer alltså inte utgivarens benämning.

Två presentationer har jag hållit, en för Västerås Filatelistförening och en för Västerås Frimärksklubb.

Samma år som detta skedde blev jag medlem i Posthistoriska nätverket (Pn), numera en riksförening inom SFF, och på startsidan för föreningen, <http://posthistoria.nu>, finns i bildspelet upptill ett ovanligt FDC med insekterna med alla varianterna av nyckelpigorna. Pn driver också utställningssiten Netex och intresset för denna har ökat sedan Pn blev riksförening.

Jag lade upp min presentation på Netex 2009, fastän det kanske inte kan hänföras till en viss utställningsklass, men den kan ändå ha ett visst intresse för filatelisterna.

För en tid sedan kom en kommentar in till Netex beträffande exponatet: "LADYBUGS – A STAMP ISSUE WITH A BUG. Av Lennart Weirell har ett fel. Detta måste ändras!!! NYCKELPIGA heter på engelska LADYBIRDS och inte BUGS !!!!!"

"Enligt Svenska Posten och FACIT heter det LADYBIRDS." Det sista påståendet är ju helt felaktigt,

Posten kallar den Ladybug som tidigare nämnts.

Jag fick reda på detta av en kollega i styrelsen och vi svarade på kommentaren med bland annat: "Lennart Weirell har valt "ladybug" och använder det så i sitt exponat, vilket naturligtvis är hans absoluta frihet. Han har berättat för mig och låter hälsa till dig, att utgåvan dessutom presenterades i Postens Bulletin nr 1/2008, och på engelska använde man då bara "Ladybug". Det tycks dock vara så att redaktionen för Facit valt att ge utgåvan benämningen "Ladybirds" och därmed får man misstänka att det blir det som fäster sig i samlarnas medvetande."

Svaret blev: "När det gäller "Lady Bird", låt även det namnet få vara med eftersom det är lika vedertaget."

Min kommentar till det sista svaret: Någon "Lady Bird" kommer inte att vara med i exponatet. Särskrivet som skrivet kan det ju åsyfta Lady Bird Johnson, en gång "First Lady" i USA 1963–1969, men inte formen Ladybird heller.

Som kuriosita kan nämnas att det finns även ensidigt tandade märken. Vid slutet av rullen kan det bli som bilden nedan visar.

Om ni är intresserad av att se presentationen om utgåvan med nyckelpigorna gå in på netex.se och under Föreningsgalleri hittar ni Ladybugs – Nyckelpigor.

Lennart Weirell